

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 19.04.2022-395
Karar Tarihi ve No : 19.04.2022-8321

Toplantı Yeri
EDİRNE

Tekirdağ ili, Saray ilçesi, Göçerler mahallesi, 0/2727 parselde yer alan, Maliye Hazinesi mülkiyetine kayıtlı ve sit alanı dışında bulunan tescilsiz Göçerler Camiinin, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesi talebine ilişkin Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Kültür Varlıkları Şube Müdürlüğü'nün 21.02.2022 tarih ve E.125018 sayılı yazısı ve ekleri, 2863 sayılı yasanın 7. Maddesi gereği Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 04.03.2022 tarih ve 2265444 sayılı yazısı ile istenen kurum görüş yazısı, Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 10.03.2022 tarih ve 3148990 sayılı görüş yazısı, Saray Belediye Başkanlığının 09.03.2022 tarih ve 14139 sayılı görüş yazısı ile 08.04.2022 tarih ve E.1323664 sayılı uzman raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Tekirdağ ili, Saray ilçesi, Göçerler mahallesi, 0/2727 parselde yer alan, Maliye Hazinesi mülkiyetine kayıtlı ve sit alanı dışında bulunan tescilsiz Göçerler Camiinin; 2863 sayılı Yasanın 6. Maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesi kapsamına giren özellikler taşıması sebebi ile aynı yasanın 7. Maddesi gereği korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesine, tescil fişinin uygun olduğuna, 2863 sayılı Yasanın 18. Maddesi ile Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı doğrultusunda koruma grubunun 1. Grup Yapı olarak belirlenmesine, ekli 1/2000 ölçekli haritada belirlenen sınırlarının koruma alanı olarak belirlenmesine, taşınmaza ait rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanmasına karar verildi.

ASLI GİBİDİR

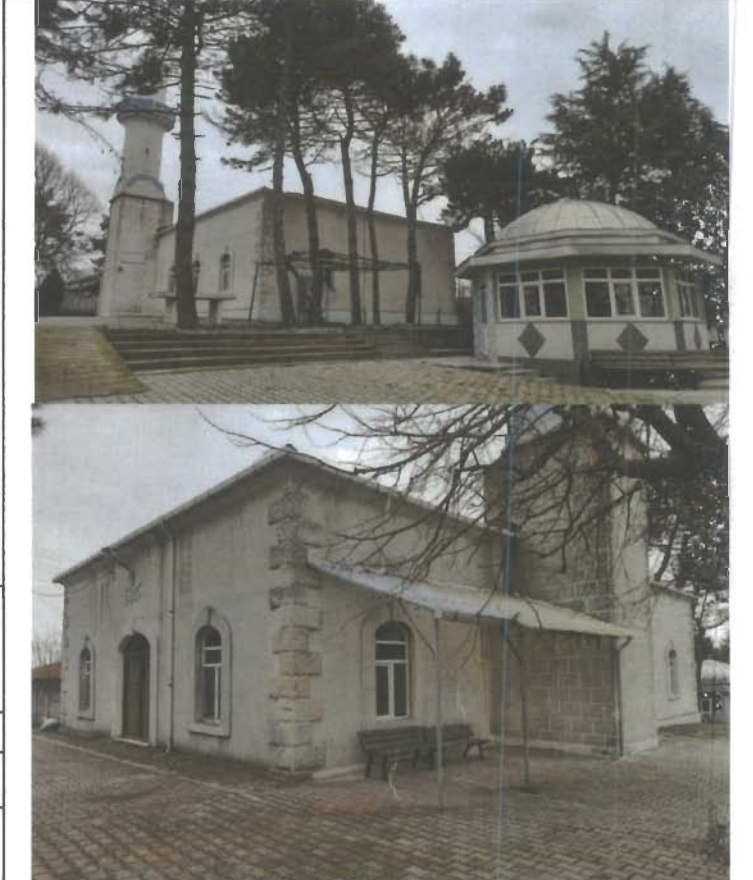
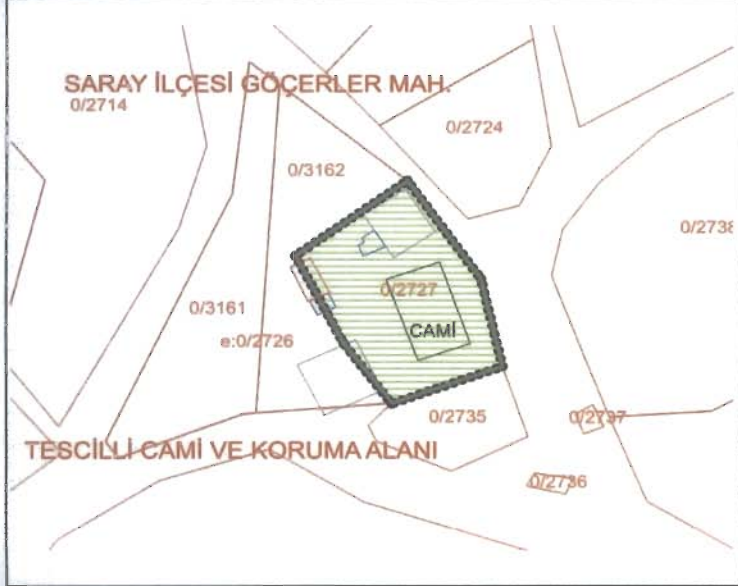
AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:			
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ							
İL: TEKİRDAĞ	İLÇE: SARAY	MAHALLE KÖY: GÖÇERLER MAHALLESİ KÖY İÇİ MEVKİİ				1	2	3
SOKAK VE KAPI NO :		KADASTRO: PAFTA: ADA: 0 PARSEL: 2727		KORUMA DERECESİ:	ANITSAL	X		
ADI: Göçerler Camii	YAPTIRAN:	YAPAN:	T.C.	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP):	ÇEVRESEL			
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI		VAKFIYE:			
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI								

GENEL TANIMI: 19. yy ikinci yarısında, özellikle de 1877-78 Osmanlı-Rus harbinden sonra Balkanlardan doğu Trakya ve Anadolu'nun çeşitli yerlerine yoğun göç hareketleri başlamıştır. Yerleştirilen göçmenlerin ibadet ihtiyaçları ve çocuklarına eğitim verilmesi için de devlet tarafından mektepli camiler inşa edilmiştir. Göçerler camilerinin tamamına yakını, 1900-1905 yılları arasında Emlak-ı Humayun tarafından belirlenen tek tip proje üzerinden müceddeden inşa edilmiştir. Bu projeye göre, cami dikdörtgen bir plan üzerine oturmaktadır. Kare alanı kaplayan harim mekanının önünde, iki katlı olarak tasarlanmış giriş bölümü yer alır. Bu bölüm, zemin katta giriş koridorunun sağında ve solunda birer odadan, birinci katta ise mektep odası ile harim mekanına bakan kadınlar mahfilinden oluşmaktadır. Harimin batı köşesinde minaresi bulunur. Göçerler Caminin de ilk başta bu camilerden biri olarak inşa edildiği, daha sonra harabe haline geldiği, 1945 yılında üslup özelliklerine sadık kalınarak tek katlı olarak yeniden inşa edildiği düşünülmektedir.

KORUMA DURUMU	X	İYİ	TAŞIYICI YAPI	X	DIŞ YAPI	X	ÜST YAPI	X	İÇ YAPI	X	SÜSLEME ELEMANLARI	X	RUTUBET	X	A	YOK
		ORTA													B	İZLİ VAR
		FENA													C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER: Kadınlar mahfili yakın zamanda ahşaptan inşa edilmiş olup, mahfile çıkmak için kullanılan merdiveni, son cemaat yerinin sağındaki pencere açıklığına yerleştirilmiştir. Kendi işlevini yitiren pencere, mahfilin inşasından sonra mahfile geçiş veren bir kapı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu sebeple, pencere altına ek olarak betonarme bir merdiven inşa edilmiştir. Son cemaat yerinin sol tarafı da oda olarak ayrılmıştır.

BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MALİYE

YAPILAN ONARIMLAR: 1945 yılında büyük ölçüde yenilenmiştir. Yakın geçmişte çatı aktarımı, sıva, yağmur olukları gibi basit onarımlar ve kadınlar mahfilinin yapıldığı anlaşılmaktadır.

AYRINTILI TANIM: Cami, 1405 m2 alana sahip taşınmaz üzerinde dikdörtgen planda ve tek katlı inşa edilmiştir. Caminin ana unsurlarını harim ile son cemaat yeri oluşturmaktadır. Son cemaat yeri, caminin kuzeybatısında dikdörtgen bir alanı kapsamakta olup, sol tarafı oda olarak düzenlenmiştir. Harim mekanının son cemaat yerinden ayrıran duvarın cephe düzeni, caminin ön cephesiyle bire bir aynıdır; cephe ortasında genişçe bir kapı, kapının sağında ve solunda simetrik konumda yerleştirilmiş birer pencere bulunur. Caminin kuzeydoğu cephesinde, ikisi son cemaat yerini, dördü ise harim mekanını aydınlatmak üzere simetrik yerleştirilmiş 6 adet pencere bulunur. Bu durum, minarenin bulunmasından dolayı güneybatı cephesinde değişiklik gösterir. Bu cephede, kuzeydoğu cephesindekilerle aynı çizgisel hat üzerinde harimi aydınlatan 3 pencere ile son cemaat yerini aydınlatan bir pencere bulunur. Güneydoğu cephesinde, mihrabın her iki tarafına konumlandırılmış iki adet pencere bulunur. Kapı ve pencereler, yuvarlak kemerli olup, mihrap cephesindekiler hariç, sövelidir ve kilit taşları belirgindir. Yapının köşeleri, köşe taşlarıyla hareketlendirilmiştir. Dış yüzeyleri sıvalı ve sade bir görünüm veren cami, kuma çatılı olup, alafrağa kiremitle örtülmüştür. Harim içinde, mihrap, minber, valz kürsüsü ve mihrap cephesi pencere üst seviyelerine kadar çini kaplama, diğer duvarlar ise pencere alt seviyesine kadar ahşap kaplamadır. Kadınlar mahfili ahşaptan olup, cami duvarlarından bağımsız olarak ahşap ayaklarla taşınmaktadır. Ancak, kadınlar mahfiline çıkmak için kullanılan merdiven, son cemaat yerinin sağındaki pencere açıklığına yerleştirilmiştir. Kendi işlevini yitiren pencere, mahfilin inşasından sonra mahfile geçiş veren bir kapı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu sebeple, pencere altına ek olarak betonarme bir merdiven inşa edilmiştir. Caminin minaresi, güneybatı cephesinde olup, minareye giriş mahfilinden sağlanır. Dikdörtgen prizmal formda olan kaidesi, çatı seviyesinin üzerindedir. Minare tek şerefeli olup, kulahı armudi biçimlidir. Silindirik gövdesi oldukça sadedir. Minare kaidesinin küfesiyle cami küfesi arasında uyumsuzluk göze çarpmaktadır. Kaide, caminin çatı kotundan 1-1,5 metre daha yüksektir. Minarenin giriş kapısı ise harim içinde asma kat tarzında yapılan kadınlar mahfilinde bulunmaktadır. Bu verilerden yola çıkarak, caminin esasında, 1900-1905 yılları arasında Emlak-ı Humayun tarafından inşa ettirilen mektepli camilerden olduğu, bu doğrultuda özgün halinin kaide seviyesinde iki katlı olduğu, ancak büyük ölçüde yıkıldığı ve 1945 yılında yapılan onarımda, özgün üslup özelliklerine sadık kalınarak tek katlı olarak yeniden inşa edildiği izlenimi edinilmiştir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM: Cami

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Cami

ÖNERİLEN KULLANIMI: Cami

HAZIRLAYANLAR: Hamdi GÜNDOĞDU (Sanat Tarihçi)

Öznr ÇELİK (Sanat Tarihçi)

Tescil Kararları:

KONTROL EDEN: Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür

KURUL ONAYI NO:

REVİZYON:

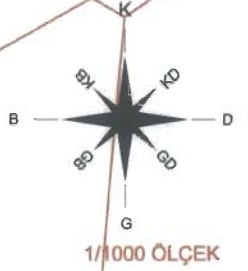
KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ	EKLER:	
	RAPOR	X
	FOTOĞRAF	X
	RÖLÖVE PROJESİ	
	RESTORASYON PROJESİ	
	HARİTA	X
	KROKİ	
	KİTABE	
	VAKFIYE	

E.K.V.K. Kurulunun 19.04.2022 Tarih ve 8321 sayılı karar ekidir.

SARAY İLÇESİ GÖÇERLER MAH.
0/2714

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

0/3162

2-2

0/2724

0/2738

0/3161

e:0/2726

0/2727

CAMI

2-1

2-4

0/2735

0/2737

0/274

TESCİLLİ CAMİ VE KORUMA ALANI

2-5

0/2736

0/2739

0/2728

0/2729

UYGUNDUR

TEKİRDAĞ İLİ SARAY İLÇESİ GÖÇERLER MAH.

TESCİLLİ CAMİ 2727 PARSEL VE KORUMA ALANI

KORUMA ALANI KOORDİNATLARI

Nokta No	Y	X
2-1	561626.998	4578227.295
2-2	561651.739	4578245.355
2-3	561668.002	4578221.767
2-4	561672.752	4578200.904
2-5	561648.276	4578191.863
2-6	561637.665	4578206.544

UTM ITRF 96 DATUM 3 DERECELİK

GÖSTERİM

- TESCİLLİ YAPI
- KORUMA ALANI
- KADASTRAL HAT

E.K.V.K. Kurulunun 19.04.2022
Tarih ve 8321 sayılı karar ekidir.